

Penge og finansielle markeder

5

Figur 5.1 Oversigt over finansielle markeder

Finansielt marked	Pengemarked (Kort tidshorisont)	Kreditmarked (Mellem tidshorisont)	Kapitalmarked (Lang tidshorisont)
<i>Hvem har finansieringsbehov?</i>	Finansielle institutioner og virksomheder med likviditetsmangel	Husholdninger (til forbrugsudgifter) Virksomheder (til driftsfinansiering) Staten	Husholdninger (til boligfinansiering) Virksomheder (til anlægsfinansiering) Staten
<i>Finansielle institutioner</i>	Nationalbanken Banker	Banker Realkreditinstitutter Staten	Banker Realkreditinstitutter Staten Fondsbørsen
<i>Eksempler på fordringer/værdipapirer</i>	Interbanklån Udenlandsk valuta Indskudsbeviser Aftalekonti	Ind- og udlånskonti i banker Korte obligationer	Aktier Lange obligationer Pantebreve Investeringsbeviser Pensionskonti
<i>Hvem placerer?</i>	Finansielle institutioner og virksomheder med likviditetsoverskud Nationalbanken	Husholdninger Virksomheder	Husholdninger Virksomheder Pensionselskaber Investeringsforeninger

Tabel 5.1 Udviklingen i finansielle institutioner 1999-2014

	Antal virksomheder		Balancesum mia. kr.	
	1999	2014	1999	2014
Pengeinstitutter	188	84	1627	4049
Obligationsudstedende institutter ¹	12	8	1279	3788
Investeringsforeninger	81	49	196	769
Skadesforsikingselskaber	138	75	103	206
Livsforsikringselskaber	62	19	610	2013
Pensionskasser	87	35	296	706
Offentlig kapitalforvaltning ²	4	3	290	877
Andre ³	28	65	1	4
I alt	600	338	4402	12412

¹ Realkreditinstitutter samt Danmarks Skibskreditfond

² Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES) samt Den Sociale Pensionsfond (SP)

³ Fondsmæglerselskaber, Investeringsforvaltningsselskaber samt Forvaltere af alternative investeringsfonde med tilladelse

Kilde: *Finanstilsynet*

Tabel 5.2 Balance for Danmarks Nationalbank. Ultimo 2008, 2012 og 2015

Aktiver (mia. kr.)	2008	2012	2015	Passiver (mia. kr.)	2008	2012	2015
Valutaaktiver	216	504	441	Seddel- og møntomløb	61	66	70
Pengepolitiske udlån	241	66	0	Pengepolitiske indlån	128	287	145
Andre udlån	130	3	3	Statens konto	263	164	158
Obligationer	27	34	33	Andre passiver	125	42	37
Andre aktiver	20	20	5	Egenkapital	58	71	71
Aktiver i alt	635	629	482	Passiver i alt	635	629	482

Kilde: Danmarks Nationalbank

Tabel 5.3 Resultatopgørelse for pengeinstitutter¹ i Danmark

Mia. kr.	2008	2011	2014
Renteindtægter	205	101	73
Renteudgifter	151	49	25
Nettorenteindtægter	53	52	48
Nettogebyrindtægter	19	19	26
Nettorente- og gebyrindtægter	72	71	74
Udgifter til personale og administration	46	48	47
Nedskrivninger på udlån m.v.	28	28	13
Kursregulering og andre poster (nettoindtægt)	-4	9	2
Resultat før skat	-6	4	16

¹ Omfatter 67 pengeinstitutter i gruppe 1-3, som tilsammen har ca. 99 pct. af pengeinstitutternes samlede balance

Kilde: Finanstilsynet

Tabel 5.4 Balance for pengeinstitutter¹ i Danmark

Aktiver (mia. kr.)	2008	2011	2014	Passiver (mia. kr.)	2008	2011	2014
Kassebeholdning	35	46	44	Indlån	1682	1623	1799
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	556	501	386	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1178	798	648
Udlån	2277	1785	1655	Udstedte obligationer	585	500	337
Obligationer	885	955	1040	Andre passiver	1056	1113	929
Andre aktiver	980	1017	894	Egenkapital	232	270	306
Aktiver i alt	4733	4304	4019	Passiver i alt	4733	4304	4019

¹ Omfatter pengeinstitutter i gruppe 1-3

Kilde: Finanstilsynet

Tabel 5.5 Balance for realkreditinstitutterne i Danmark

Aktiver (mia. kr.)	2008	2011	2014	Passiver (mia. kr.)	2008	2011	2014
Udlån	2174	2501	2636	Udstedte obligationer	2108	2474	2782
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	439	628	781	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	478	666	699
Værdipapirer	152	193	239	Andre passiver	100	98	69
Andre aktiver	54	66	62	Egenkapital	133	150	168
Aktiver i alt	2819	3388	3718	Passiver i alt	2819	3388	3718

Kilde: Finanstilsynet

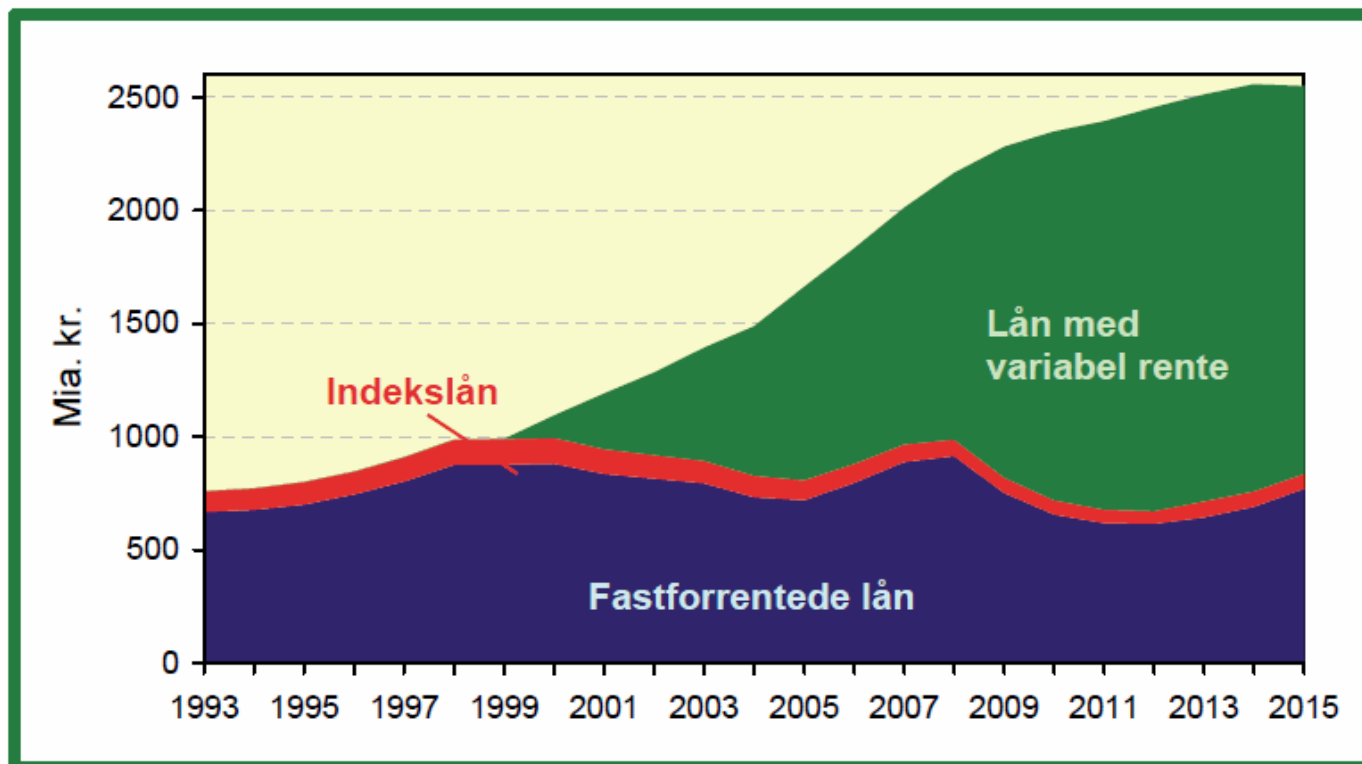
Tabel 5.6 Resultatopgørelse for realkreditinstitutterne i Danmark

Mia. kr.	2004	2008	2013
Nettorente- og gebyrindtægter	12	14	19
Udgifter til personale og administration	5	5	5
Nedskrivninger på udlån m.v.	-1	1	5
Kursregulering og andre poster	2	-6	-1
Resultat før skat	10	2	8

Kilde: Finanstilsynet

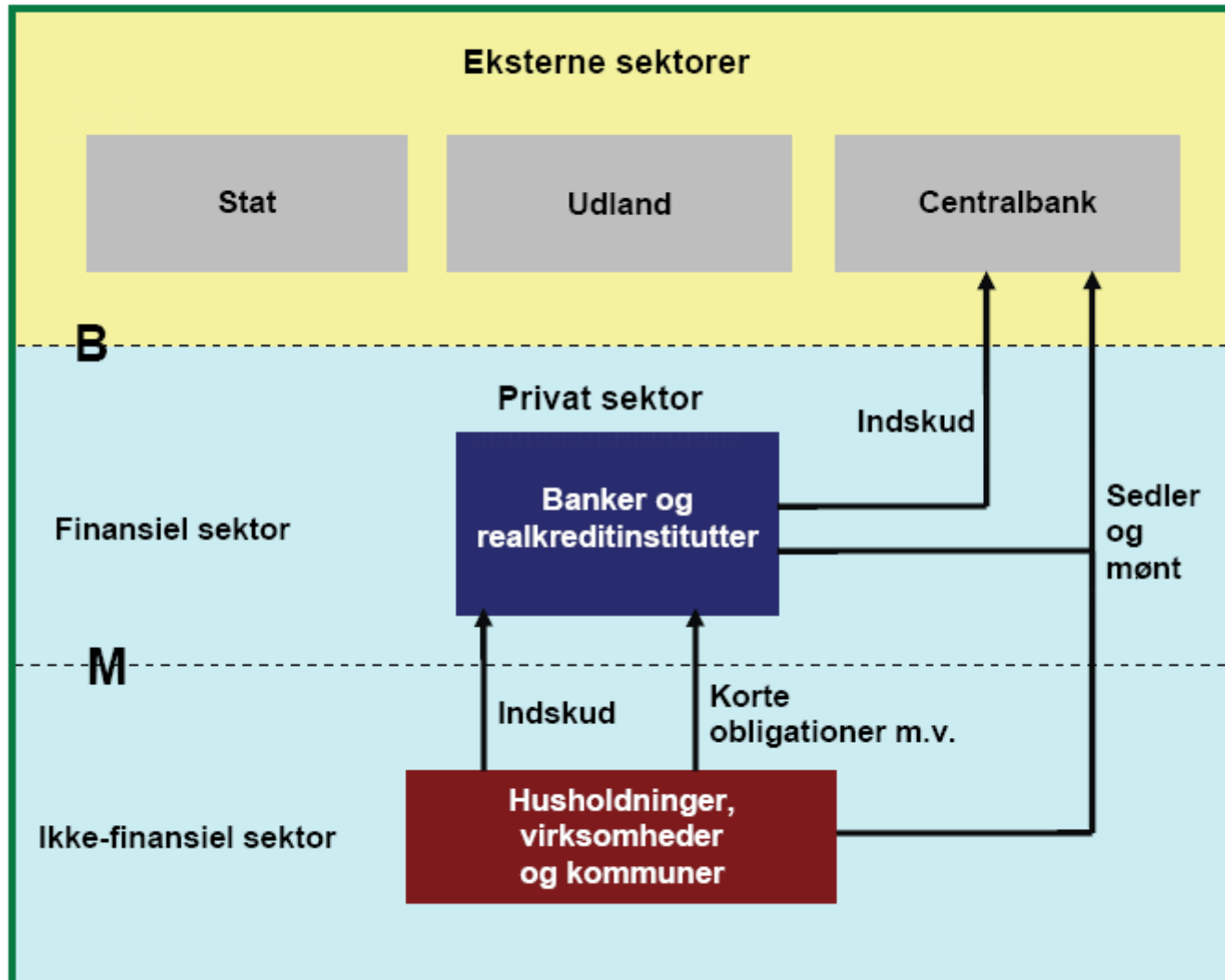

Figur 5.2 Udvikling i realkreditlånetyper. Danmark 1993-2015

Kilde: Danmarks Nationalbank, Statistikbanken

Figur 5.3 Pengebase (B) og pengemængde (M)

Tabel 5.7 Banker og realkreditinstitutters nettostilling 2008, 2012 og 2015

Mia. kr.	Ultimo 2008	Ultimo 2012	Ultimo 2015
Folioindestående, netto	10	102	51
Indskudsbeviser	118	184	94
Udlån	241	66	0
Nettostilling over for Nationalbanken	-113	220	145

Kilde: Danmarks Nationalbank

Tabel 5.8 Pengeskabelse via bankernes indlån og udlån

	Stigning i borgernes kontanter	Stigning i borgernes indlån	Stigning i pengeinstitutternes krævede kassereserver	Stigning i udlån	Stigning i pengemængde
Udgangspunkt	-	-	-	-	100,0
1. runde	5,0	95,0	9,5	85,5	85,5
2. runde	4,3	81,2	8,2	73,1	73,1
3. runde	3,2	69,4	6,9	62,5	62,5
:	:	:	:	:	:
:	:	:	:	:	:
Ialt	34,5	655,2	65,5	589,7	689,7

Figur 5.4 Bankernes pengeskabende evne

